

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ
ЛЕКТОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ АНГЛИСТИКА НА
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 1902-101/6 од 19.6.2019 година донесена на 195. седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 19.6.2019 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во наставно-стручно звање лектор за наставно-научната област англистика на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- **д-р Нина Даскаловска** (преседател), вонреден професор од наставно-научната област методика на наставата по англиски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- **д-р Марија Кусевска** (член), вонреден професор од наставно-научната област англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- **м-р Снежана Кирова** (член), виш лектор од наставно-научната област англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 7.6.2019 година и во предвидениот рок се пријави:

1. Адријана Хаџи-Николова, лаборант за високо образование на Групата за англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Р.Македонија.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. М-р Адријана Хаџи-Николова**Биографски податоци**

1. Кандидатката м-р Адријана Хаџи-Николова е родена на 28 август 1986 година во Штип. Средно образование завршува во гимназијата „Славчо Стојменски“ во Штип. Во 2009 година завршува додипломски студии на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, на Катедрата за преведување и толкување со просек 9.53 и се стекнува со стручен назив дипломиран преведувач по англиски и германски јазик на македонски јазик и обратно. Своето понатамошно усовршување го продолжува на едногодишните постдипломски студии со специјалност методика на наставата по англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. По положувањето на сите испити предвидени со програмата за постдипломски студии, со просечна оценка 10.0, на 11 декември 2018 година успешно го одбранува магистерскиот труд со наслов „Употреба на стратегиите за читање кај учениците од основното и средното образование“ и се стекнува со академски степен магистер по филолошки науки од областа на методика на наставата по англиски јазик. Од следната академска година планира да се запише на соодветни докторски студии.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање лектор

1. М-р Адријана Хаџи-Николова има завршено прв и втор циклус студии во областа во која се бира - наставник во наставно-стручно звање лектор за научната област англистика на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.
2. Ги завршила студиите од прв и втор циклус со просек од најмалку 8 (просечна вредност - нејзиниот просек на оцените од прв циклус студии е 9.53, а од втор циклус студии 10.0).
3. Има објавено научни и стручни трудови во областа во која се избира (подолу следи нивна евалуација).

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Хаџи-Николова, Адријана и Даскаловска, Нина и Тасевска, Марица	Стратегии за читање пред, за време и после читањето.	Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 30 (5)	од 2019
2	Даскаловска, Нина и Уланска, Татјана и Хаџи-Николова, Адријана	The Effects of Explicit Supplemental Instruction on Students' Language Competence	Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 30 (5)	од 2019
3	Кузмановска, Драгана и Тасевска, Марица и Уланска, Татјана и Хаџи-Николова, Адријана	Explicit instruction as a tool for improving language competence	INTED -13th International Technology, Education and Development Conference	од 2019
4	Хаџи-Николова, Адријана и Тасевска, Марица	Educational technology, threat or benefit to teachers.	Филко - Зборник на трудови од Трета меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование	од 2019
5	Тасевска, Марица и Хаџи-Николова Адријана и Донеv, Драган	Мотивацијата како клучен фактор за изучување на германскиот јазик кај учениците од средно гимназиско образование.	Годишен зборник на Филолошки факултет, УГД - Штип, 9 (12)	од 2018

6	Хаџи-Николова, Адријана и Даскаловска, Нина	Reading Strategies in English Language Instruction	Palimpsest International Journal for Linguistic, Literary and Cultural Research, III (5)	од 2018
7	Тасевска, Марица и Хаџи-Николова, Адријана	Англицизмите во германскиот јазик врз примери од списанијата „JOY“ и „WOMAN“	Филко - Зборник на трудови од Втора меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование	од 2017
8	Даскаловска, Нина и Димова, Виолета и Кузмановска, Драгана и Кирова, Снежана и Ивановска, Биљана и Уланска, Татјана и Тасевска Марица и Хаџи-Николова, Адријана	The role of supplemental instruction in improving students' language competence at the Faculty of Philology	Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 19.3 (14)	од 2017

1. Показува способност за наставна работа, владее со проблемите на својата дисциплина и има практично искуство во наставната работа.

Кандидатката м-р Адријана Хаџи-Николова има завршено втор циклус студии од научната област методика на наставата по англиски јазик и книжевност, има долгогодишно работно искуство во наставно-образовната дејност и успешно владее со проблемите на својата дисциплина, што значи дека ги исполнува законските услови за избор во звање лектор.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во периодот од февруари до јуни 2009 г. работи како практикант – кореспондент по германски јазик во Logwin Solutions Macedonia. Од јули до октомври 2009 г. работи како кореспондент по германски јазик во „Нов Тренд“ Дооел – Штип. Од ноември 2009 до септември 2012 г. работи како волонтер на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип каде што се занимава главно со преведување на веб-страницата www.ugd.edu.mk на англиски јазик. Од јуни 2011 г. работи како локален координатор на испити преку Британското катче во рамките на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, со цел спроведување на полагање за здобивање на меѓународни сертификати за познавање на англиски јазик. Од септември 2012 г. до сега работи како кореспондент по англиски јазик на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, со преименување на работното звање во лаборант за високо образование во согласност со новата систематизација.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошки факултет кандидатката се покажа како сериозен педагошки работник кој поседува солидни вештини на комуникација, како и способност за организирање и имплементирање на сите задачи и задолженија.

Кандидатката беше ангажирана на Групата за англиски јазик и книжевност за

реализација на вежбите по следните предмети: Современ англиски јазик 1 и Современ англиски јазик 2 на групата во Радовиш.

Кандидатката се покажа како солиден и исполнителен соработник и во изведувањето на вежби по предметите Англиски јазик А2.1, Англиски јазик А2.2, Англиски јазик Б1.1, Англиски јазик, Б2.2 на другите групи од Филолошки факултет како и Англиски јазик А2.1 и Англиски јазик А2.2. на нематичните факултети во рамките на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип на Техничко-технолошки Факултет, Земјоделски факултет, Факултет за информатика, Машински факултет, Педагошки факултет и Ликовна академија и предметите Деловен англиски јазик 2,3,4,5, и 6 на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев – Штип. Во овој период м-р Адријана Хаџи-Николова одржува вежби по горенаведените предмети, подготвува материјали за вежби и помага во подготовка на материјалот за предавање на ресорните професори, помага во прегледувањето и одржувањето на колоквиумите и испитите како тестатор.

Покрај обврските поврзани со вежбите по наведените предмети, таа ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Групата за англиски јазик и книжевност, Факултетот и Универзитетот.

М-р Адријана Хаџи-Николова важи и за активен истражувач, а доказ за тоа се нејзините досегашни учества на повеќе национални и меѓународни научни собири, нејзините објавени трудови во национални и меѓународни зборници и сл.

Во продолжение следуваат насловите на објавените трудови со научната евалуација за целиот период до изборот на кандидатката м-р Адријана Хаџи-Николова во наставно-стручно звање *лектор*:

1. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina and Tasevska, Marica (2019) *Стратегији за читање пред, за време и после читањето. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers*, 30 (5). pp. 1107-1112. ISSN 2545-4439

Овој труд ја разгледува проблематиката на постојаните промени што се случуваат во образовниот процес и нивното огромно влијание врз наставата по англиски како странски јазик. Притоа се објаснува дека денес усвојувањето на англискиот јазик настанува со развивање на комуникативната компетенција преку активирање на четирите јазични вештини. Во овој труд акцент се става на вештината читање и на важноста за креирање на стратешки читатели кои самостојно и успешно би се справиле со задачата читање. Акцент се става особено на стратегиите што се применуваат пред, за време и по читање на текстот кои наставниците треба успешно да ги пренесат на учениците. Се заклучува дека промените треба да настанат од наставниците, што на крај ќе резултира во подобри и поуспешни ученици.

2. Daskalovska, Nina and Ulanska, Tatjana and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2019). The Effects of Explicit Supplemental Instruction on Students' Language Competence. *Knowledge – International Journal*, 30 (5). pp. 1151-1156. ISSN 2545 – 4439

Овој труд ги прикажува почетните резултати од реализација на проектот „Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет“ за групата по англиски јазик и книжевност. Проектот е започнат во 2017 година. Врз основа на првото тестирање, кандидатите се поделени во две групи, А и Б. Во првиот семестар група А посетуваше дополнителна настава, односно беше експериментална група со методот на експлицитна настава, а група Б беше контролна група. Резултатите од спроведеното второ тестирање покажуваат значителни разлики во подобрување на знаењата на експерименталната група, која посетуваше дополнителна настава, особено во делот пишување, наспрема контролната група која не посетуваше дополнителна настава.

3. Kuzmanovska, Dragana and Tasevska, Marica and Ulanska, Tatjana and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2019) Explicit instruction as a tool for improving language competence. 13th International Technology, Education and Development Conference, INTED, 11-13 March

2019, Valencia, Spain, 13 (13). pp. 3054-3057. ISSN 2340-1079

И овој труд ги прикажува резултатите од спроведување на проектот „Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет“ за Катедрата по германски јазик и книжевност. Дополнителната настава се состои од два дополнителни часа во текот на наставата за двата семестри. Овде се става акцент на првиот дел од проектот а тоа е дополнителна настава во форма на експлицитна настава за учење на граматика и вокабулар како и разновидни вежби поврзани со комуникативниот пристап во изучување на германскиот јазик. Резултатите од второто тестирање покажуваат значително подобрување кај студентите од експерименталната група, кои ја следеле дополнителната настава и одговараат на прашањето дека дополнителната настава е потребна за подобрување на комуникативната јазична компетенција.

4. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Tasevska, Marica (2019) Educational technology, threat or benefit to teachers. *ФИЛКО - Зборник на трудови од Трета меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование*, 3. pp. 715-725. ISSN 978-608-244-308-9

Во овој труд се прави паралела на изучувањето на англискиот јазик пред 50 години и сега, со заклучок дека повеќе ништо не е исто. Денешните генерации се неразделно сврзани со технологијата во сите делови од нивните животи, па и училиштето. Притоа се разгледуваат неколку теории во врска со употреба на технологијата во училищата. Особен акцент се става на имплементацијата на проектот „Компјутер за секое дете“ спроведен во Македонија и Ирска. И на крај се дава заклучок дека наставниците не треба да се плашат од технологијата и дека таа ќе им го заземе местото, туку да се навикнат на промената и да искористат што е можно повеќе од неа.

5. Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana and Donev, Dragan (2018) Мотивацијата како клучен фактор за изучување на германскиот јазик кај учениците од средно гимназиско образование. *Годишен зборник 2018 - Филолошки факултет*, УГД - Штип, 9 (12). ISSN 1857-7059

Мотивацијата е клучен фактор во секоја област, па и во изучување на странските јазици, со посебен акцент на германскиот јазик. Зборот мотивација доаѓа од латинскиот збор „movere“ – се движи, па таа е движечка сила на секоја наша активност. Немотивираноста го попречува остварувањето на конкретни цели, па оттука предмет на истражување е токму присуството на мотивацијата кај учениците од средното гимназиско образование за изучување на германскиот јазик. Истражувањето се врши преку претходно подготвен прашалник за учениците, а неговите резултати се пласираат токму во овој труд, со надеж дека истите ќе можат да се интегрираат во наставата со цел полесно усвојување на странските јазици.

6. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina (2018) Reading Strategies in English Language Instruction. *Palimpsest International Journal for Linguistic, Literary and Cultural Research*, III (5). pp. 269-280. ISSN 2545-3998

Англискиот јазик е во основата на модерното живеење, па затоа е и многу значаен. Во фокусот на овој труд се промените што настануваат во наставните програми по англиски јазик во основните и средните училишта, за кои самите сме сведоци. Учениците веќе не се пасивни набљудувачи туку активни учесници во наставниот процес. Англискиот јазик се усвојува преку четирите јазични вештини, а ние акцент ставаме на читањето. Од особен интерес се стратегиите за читање, а во овој труд се става акцент на теориите и мислењата поврзани со тие стратегии како и на тоа кои стратегии учениците свесно ги применуваат, а кои ги занемаруваат. Оттука клучна улога имаат наставниците во креирање на успешни читатели со критичко размислување.

7. Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2017) Англицизмите во германскиот јазик врз примери од списанијата „JOY“ и „WOMAN“. *Зборник на трудови од Втора меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование ФИЛКО*, 10-12 мај 2017, Воронеж, Русија. pp. 579-590. ISSN ISBN 978-608-244-469-7

Германскиот јазик низ својот историски развој под влијание на најразлични култури и технолошки достигнувања претрпува лексички промени. Постојано се препознава

употребата на странски зборови, пред сè англицизми. Во модерното време, време на брз информатички и комуникациски развој употребата на англицизмите претставува централна тема во германскиот јазик. За повеќето луѓе нивната секојдневна употреба е сосема прифатена, додека пак другите остануваат скептични по ова прашање. Сепак тешко е да се занемарат овие зборови, затоа што се јавуваат во сите сфери на општественото живеење. Од големо значење за истражување на англицизмите претставува јазикот кој го користат младите. Нивното користење и замена со германските зборови не сесведува само на трите позначајни зборовни групи како што се именките, придавките и глаголите, туку нивната употреба се проширува и кај честичките и извиците. Омилени се и поздравните форми како и слоганите на англиски јазик. Во овој труд се задржуваме на морфолошка анализа на англицизмите, застапени во германските списанија за жени „Joy“ и „Women“.

8. Daskalovska, Nina and Dimova, Violeta and Kuzmanovska, Dragana and Kirova, Snezana and Ivanova, Biljana and Ulanska, Tatjana and Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2017) *The role of supplemental instruction in improving students' language competence at the Faculty of Philology. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers*, 19.3 (14). pp. 185-191. ISSN 1857-923X

Овој труд е всушност опис на проектот „Дополнителната настава во функција на подобрување назнаењата на студентите на Филолошкиот факултет“. Проектот ги вклучува студентите од прва година и проблемите со кои се соочуваат по предметите Современ англиски јазик, Современ германски јазик и Современ македонски јазик. Секоја група на студенти според првично направени тестови се дели на група А и група Б. Во првиот семестар група А посетува дополнителна настава од 2 часа, со експлицитно учење на граматика и вокабулар и други вежби во согласност со комуникативниот пристап на изучување на јазикот. Група Б е контролна група и не следи дополнителна настава во првиот семестар. Сите студенти повторно се тестираат за да се види ефектот од дополнителната настава на експерименталната група во однос на контролната група. Во вториот семестар група Б е експериментална група што следи дополнителна настава од 2 часа неделно, со имплицитно учење на јазикот преку литературни текстови. На крај сите студенти ќе се тестираат да се донесе заклучок кој пристап од двата тестирани е подобар во подобрување на јазичните вештини на студентите.

Сите овие активности укажуваат на успешноста на кандидатката Адријана Хаџи-Николова во наставно-педагошката и научноистражувачката дејност.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Покрај објавените стручни трудови, кандидатката има учествувало со усна презентација на меѓународни и стручни конференции во земјава и во странство, како и учество на проекти:

1. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina and Tasevska, Marica (2019) Стратегии за читање пред, за време и после читањето. *Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers*, 30 (5), од 29 до 31 март 2019 год во Врњачка Бања, Србија.
2. Daskalovska, Nina and Ulanska, Tatjana and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2019) *The Effects of Explicit Supplemental Instruction on Students' Language Competence. Knowledge – International Journal*, 30 (5), од 29 до 31 март 2019 год во Врњачка Бања, Србија.
3. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Tasevska, Marica (2019) Educational technology, threat or benefit to teachers. *ФИЛКО - Зборник на трудови од Трета меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование*, од 26-27 април 2018 год. во Штип, Македонија.
4. Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2017) Англицизмите во германскиот јазик врз примери од списанијата „JOY“ и „WOMAN“. *ФИЛКО - Зборник на трудови од Втора меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование*, од 10 до 12 мај 2017 год. во Воронеж, Русија.
5. Учество во Проектот „Ментор“ (2016), кој заедно го спроведуваат Филолошкиот

факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и Преведувачкото биро „ПСД“ од Словенија, во која претставници на словенечкото претпријатие ќе држат обуки за студентите од УГД за применување на најсовремените алатки за преведување, а истовремено преку тестови ќе бидат избрани и најдобрите преведувачи кои ќе можат да добијат можност и да работат за ПСД од Словенија;

6. Учество во проект: Даскаловска, Нина и Димова, Виолета и Кузмановска, Драгана и Веновска-Антевска, Снежана и Кирова, Снежана и Иванова, Биљана и Уланска, Татјана и Тасевска, Марица и Хаџи-Николова, Адријана (2018) Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет;
7. Членување во уписна комисија за изведување уписи на нови студенти на УГД;

Покрај овие активности, м-р Адријана Хаџи-Николова активно учествува и во организациските активности на Филолошкиот факултет:

- Учество во организационен одбор на Филко - Трета меѓународна конференција за филологија, култура и образование, 2018 год., Филолошки факултет, УГД, Штип.
- Учество во организација на Конкурс за најдобар есеј/цртеж, организиран од Филолошки факултет, февруари-април 2018;
- Учество во изработка на Монографија на Филолошки факултет, УГД- Штип, јуни-октомври 2018 год.
- Учество во организација и спроведување на полагање за меѓународни сертификати по англиски јазик во соработка со Британски совет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната досегашна активност која е изнесена во овој реферат, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Адријана Хаџи-Николова поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научноистражувачката дејност и покажува темелна посветеност и залагање во извршувањето на работните и професионалните обврски.

Поради тоа, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и да ја избере кандидатката м-р Адријана Хаџи-Николова во звањето лектор за научната област англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Нина Даскаловска, вонреден професор, претседател, с.р.

Д-р Марија Кусевска, вонреден професор, член, с.р.

М-р Снежана Кирова, виш лектор, член, с.р.